

Z A K O N

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SOCIJALNE SKRBI, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE OBITELJI S DJECOM

Članak 1.

U Zakonu o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji s djecom ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/99 i 54/04) u članku 3. u stavku 1. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "ili općinska služba za upravu."

Članak 2.

U članku 5. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Članovi obitelji civilne žrtve rata, u smislu ovog zakona, su:

1. bračni drug i djeca rođena u braku ili izvan braka,
2. usvojena djeca i pastorčad,
3. roditelji i usvojitelji,
4. očuh i maćeha."

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3., koji glasi:

"Članovi obitelji iz stavka 2. toč. 1) i 2) ovog članka smatra ju se članovima uže obitelji, a članovi obitelji iz stavka 2. toč. 3) i 4) ovog članka, članovima šire obitelji."

Dosadašnji stavak 3., koji postaje stavak 4., mijenja se i glasi:

"Članom obitelji, u smislu stavka 2. ovog članka, smatra se i izvanbračni drug neoženjene civilne žrtve rata s kojom ima djecu i s kojom živi, odnosno živio je do njene smrti u zajedničkom kućanstvu najmanje godinu dana."

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 3.

Članak 9. mijenja se i glasi:

"Federalno ministarstvo rada i socijalne politike (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo), vrši nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, kao i nad stručnim radom ustanova koje osniva Federacija, izdaje

instrukcije i vrši upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namjenjenih za ostvarivanje prava po ovom zakonu, a koja se osiguravaju iz federalnog proračuna.

Nadležni kantonalni organ uprave, vrši nadzor nad provođenjem zakona, drugih propisa i općih akata kantona donesenih suglasno ovom zakonu, kao i nad stručnim radom ustanova koje osniva općina, odnosno kanton, izdaje instrukcije i vrši neposredni upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namjenjenih za ostvarivanje prava po ovom zakonu, a koja se osiguravaju iz kantonalnog proračuna.”

Članak 4.

Članak 26. mijenja se i glasi:

“Novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe mogu ostvariti stare i nemoćne osobe, kojima je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć i njega od strane druge osobe, za zadovoljavanje njihovih osnovnih životnih potreba, pod uvjetom:

1. da osoba nije smještena u socijalno -medicinsku ili drugu ustanovu,
2. da prihod po članu kućanstva ne prelazi iznos koji se utvrđuje propisom kantona,
3. da osoba ne ostvaruje pravo na kućnu njegu i pomoć u kući i
4. da se ovo pravo ne može ostvariti po nekom drugom temelju.

Nalaz i mišljenje, u smislu stavka 1. ovog članka daje nadležna liječnička komisija, sukladno propisu kantona.”

Članak 5.

Članak 27. stavak 2. mijenja se i glasi:

“Djeci i odraslim osobama s invaliditetom i osobama s trajnim invaliditetom u fizičkom i psihičkom razvitku, propisima kantona utvrđuju se povoljniji uvjeti u stjecanju prava iz socijalne zaštite i visini iznosa materijalnih davanja.”

Članak 6.

Članak 54. mijenja se i glasi:

“U smislu ovog zakona civilna žrtva rata je osoba kod koje je tijekom rata ili neposredne ratne opasnosti, usljed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture nastupilo oštećenje organizma, što uključuje mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja ili nestanak ili pogibiju te osobe.

Sukladno stavku 1. ovog članka status civilne žrtve rata priznaje se:

- 1) osobi kod koje je nastupilo oštećenje organizma od najmanje 60% ili značajno narušavanje zdravlja usljed mučenja, nehumanog i ponižavajućeg postupanja, nezakonitog kažnjavanja, protupravnog lišavanja slobode, zatvor, koncentracijski logor, internacija, prinudni rad tijekom ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti,
- 2) osobi kod koje je nastupilo oštećenje organizma od najmanje 60% u svezi s ratnim događajima (bombardiranje, ulične borbe, eksplozija ratnog materijala, zalutali metak i sl.),
- 3) osobi kod koje je nastupilo oštećenje organizma od najmanje 60% od eksplozije zaostalog ratnog materijala nakon završetka rata,
- 4) osobi kod koje je nastupilo oštećenje organizma od najmanje 60% u svezi s diverzantskim, terorističkim akcijama kojima se ugrožava sigurnost i ustavni poredak Federacije,
- 5) članovima obitelji nestale osobe, ako je nestala osoba bila civil odnosno nije bila pripadnik oružanih snaga,
- 6) članovima obitelji osobe koja je poginula u svezi sa ratnim događajima (bombardiranje, ulične borbe, eksplozija ratnog materijala, zalutali metak i sl.).

Posebnom kategorijom civilnih žrtava rata smatraju se osobe koje su preživjele seksualno zlostavljanje i silovanje.

Priznaje se status civilne žrtve rata osobama kod kojih je došlo do naknadnog oštećenja organizma - ispoljene i pogoršane bolesti, dugog razdoblja inkubacije, gubitak ekstremiteta i vida oba oka zbog pogoršanja općeg zdravstvenog stanja, mentalnog oštećenja i drugih oštećenja organizma, a nastalih zbog okolnosti iz st. 1. i 2. ovog članka.

Status civilne žrtve rata, u smislu st. 1. i 2. ovog članka, priznaje se i civilnim osobama i pripadnicima snaga bivše tzv. "Autonomne pokrajine Zapadna Bosna", ukoliko ne ostvaruju odgovarajuća prava po Zakonu o pravima branitelja i članova njihovih obitelji ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/04 i 56/05).

Sukladno ovome zakonu, u cilju ostvarivanja određenih prava, priznaje se status civilne žrtve rata, osobi kod koje je nastupilo oštećenje organizma ispod 60% ili značajno narušavanje zdravlja.»

Članak 7.

U članku 56. u uvodnoj rečenici riječi: " ako propisom kantona nije drukčije utvrđeno," , brišu se.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2., koji glasi:

"Pri utvrđivanju postotka oštećenja organizma za osobe kod kojih je pod okolnostima iz članka 54. ovog zakona nastupilo oštećenje organizma zbog bolesti zadobivene, odnosno pogoršane pod tim okolnostima, uzima se odgovarajući postotak od

cjelokupnog oštećenja organizma, s tim da po tom temelju utvrđeni postotak oštećenja organizma ne može iznositi više od 80%.”

Članak 8.

Članak 58. mijenja se i glasi:

“Civilne žrtve rata imaju, po ovom zakonu, slijedeća prava:

1. osobnu invalidninu ili mjesečno lično novčano primanje,
2. dodatak za njegu i pomoć od strane druge osobe,
3. ortopedski dodatak,
4. obiteljsku invalidninu,
5. pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala,
6. osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija),
7. prioritetno zapošljavanje,
8. prioritetno stambeno zbrinjavanje,
9. psihološku pomoć i pravnu pomoć.

Civilne žrtve rata iz članka 54. stavak 6. ovog zakona ostvaruju prava sukladno stavku 1. toč. 5), 6), 7), 8) i 9) ovog članka.

Prava iz stavka 1. toč. 1), 2), 3) i 4) ovog članka ostvaruju se pod uvjetima, na način i po postupku utvrđenim ovim zakonom.

Prava iz stavka 1. toč. 5), 6), 7), 8) i 9) ovog članka ostvaruju se sukladno propisima o zdravstvenom osiguranju, zdravstvenoj zaštiti, zaštiti obitelji s djecom i zapošljavanju.

Kanton, sukladno Programu rješavanja prioritetnog stambenog zbrinjavanja po osnovu odgovarajućeg zakona, rješava prioritetno stambeno zbrinjavanje osoba iz članka 54. ovog zakona, a naročito osoba koje su uključene kao žrtve svjedoci u sudske postupke.

Kanton može utvrditi i druga prava i proširiti obim prava utvrđenih ovim zakonom, sukladno svojim mogućnostima i potrebama civilnih žrtava rata.”

Članak 9.

Članak 59. mijenja se i glasi:

“Osobna invalidnina utvrđuje se u mjesečnom iznosu prema skupini oštećenja organizma iz članka 56. ovog zakona, u visini od 70% mjesečnog iznosa osobne invalidnine ratnih vojnih invalida, i to 50% iz federalnog proračuna, a 20% iz kantonalnog proračuna, odgovarajuće skupine po propisima iz Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, izuzev za osobe iz članka 54. stavak 3. ovog zakona, kako slijedi:

I skupina	-	100%
II skupina	-	73%

III skupina	-	55%
IV skupina	-	43%
V skupina	-	32%
VI skupina	-	18%

Mjesečno lično novčano primanje za osobe iz članka 54. stavka 3. ovog zakona iznosi 70% od osnovice.

Osnovica i mjesečni iznosi novčanih primanja po ovom zakonu usklađuju se identično kretanju invalidnina branitelja i članova njihovih obitelji.”

Članak 10.

U članku 60. stavak 2., mijenja se i glasi:

“Dodatak za njegu i pomoć od strane druge osobe određuje se u mjesečnom iznosu u visini 70% od mjesečnog iznosa dodatka za njegu i pomoć od strane druge osobe za ratne vojne invalide, odgovarajućeg stupnja invalidnosti i to 50% iz federalnog proračuna, a 20% iz kantonalnog proračuna. “

Članak 11.

U članku 61. stavak 2., mijenja se i glasi:

“Ortopedski dodatak određuje se u mjesečnom iznosu u visini 70% od mjesečnog iznosa ortopedskog dodatka za ratne vojne invalide, odgovarajućeg stupnja invalidnosti i to 50% iz federalnog proračuna, a 20% iz kantonalnog proračuna. “

Članak 12.

U članku 62. stavak 2., mijenja se i glasi:

“Pravo na obiteljsku invalidninu, uz uvjete propisane ovim zakonom, imaju i članovi obitelji civilne žrtve rata od I. do IV. skupine koji su do smrti koristili dodatak za njegu i pomoć od strane druge osobe, pod uvjetom da je smrt civilne žrtve rata posljedica rane, povrede, ozljede ili bolesti po temelju koje joj je utvrđeno pravo po ovom zakonu.”

Članak 13.

U članku 63. stavak 1. u točki 2) i u stavku 2. broj “27”, zamjenjuje se brojem “25”.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

“Osobe iz članka 5. stavak 3. ovog zakona ostvaruju prava pod uvjetima i na način kao i osobe iz stavka 1. točka 1) ovog članka.”

Članak 14.

U članku 64. st. 1. i 2. mijenjaju se i glase:

“Roditelji i usvojitelji imaju pravo na obiteljsku invalidninu, iako su članovi uže obitelji ostvarili to pravo.

Očuh i maćeha, koji su sa civilnom žrtvom rata živjeli u zajedničkom kućanstvu najmanje tri godine prije njene smrti ili nestanka, imaju pravo na obiteljsku invalidninu, ukoliko nema osoba iz stavka 1. ovog članka.”

Članak 15.

Članak 65. mijenja se i glasi:

“Osnovica za određivanje obiteljske invalidnine iznosi 70% od osnovice za određivanje obiteljske invalidnine za obitelji poginulog branitelja, i to 50% iz federalnog proračuna, a 20% iz kantonalnog proračuna.

Iznosi obiteljske invalidnine utvrđuju se u mjesečnom iznosu od osnovice iz stavka 1. ovog članka i to:

- za jednog člana obitelji u visini 43% od osnovice,
- za dva člana obitelji u visini 55% od osnovice,
- za tri člana obitelji u visini 60% od osnovice,
- za četiri i više članova obitelji u visini 65% od osnovice.”

Članak 16.

Iza članka 65. dodaje se novi članak 65a., koji glasi:

“Članak 65a.

Za osobe iz članka 63. stavak 1. točka 1) i osobe iz članka 64. ovog zakona, koje imaju prihod iz radnog odnosa, mirovine, obavljanja samostalne djelatnosti ili druge mjesečne prihode, čiji ukupan iznos prelazi iznos prosječne neto plaće ostvarene u Federaciji u prethodnoj godini, obiteljska invalidnina utvrđena sukladno članku 65. ovog zakona, umanjuje se za 50%.”

Članak 17.

Podnaslov: “e) DODATAK NA DJECU” i članak 68., brišu se.

Članak 18.

U članku 69. dodaje se novi stavak 2., koji glasi:

“Pravo na obiteljsku invalidninu pripada članovima obitelji nestale civilne žrtve rata do njenog proglašenja umrlom, a najdulje dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, kada im prava prestaju, ukoliko u tom roku ne pokrenu postupak za proglašenje civilne žrtve rata nestalom.”

Članak 19.

Članak 70. mijenja se i glasi:

“Korisnik dodatka za njegu i pomoć od strane druge osobe, koji ispunjava uvjete za ostvarivanje tog prava i po drugim propisima, može, po sopstvenom izboru, koristiti to pravo samo po jednom propisu.”

Članak 20.

U članku 76. u stavku 1. iza riječi “brak,” dodaju se riječi: “ili u izvanbračnu zajednicu,”.

U stavku 2. u prvoj i pretposljednjoj rečenici, iza riječi “bračni”, dodaju se riječi: “ili izvanbračni”.

Članak 21.

Iza članka 76. dodaje se novi članak 76a., koji glasi:

“Članak 76a.

Korisniku prava po ovom zakonu prestaju ta prava napuštanjem Bosne i Hercegovine dulje od tri mjeseca, računajući od dana napuštanja Bosne i Hercegovine.

Povratkom u Bosnu i Hercegovinu korisnik prava po ovom zakonu, može podnijeti zahtjev za ponovno uspostavljanje tih prava.”

Članak 22.

Članak 78. mijenja se i glasi:

«O pravima iz članka 58. stavak 1. toč. 1), 2), 3) i 4) ovog zakona rješava u prvom stupnju centar za socijalni rad ili nadležna općinska služba za upravu, prema mjestu prebivališta ili boravišta podnositelja zahtjeva, a o žalbama protiv rješenja donesenih u prvom stupnju rješava nadležni kantonalni organ uprave.»

Članak 23.

Članak 79. mijenja se i glasi:

“Utvrđivanje statusa civilne žrtve rata sukladno članku 54. ovog zakona, vrši se pisanim dokaznim sredstvima, izdanim sukladno propisima o upravnom postupku.

Pisanim dokaznim sredstvima, iz stavka 1. ovog članka, smatra se medicinska dokumentacija o liječenju izdana neposredno nakon nastanka oštećenja organizma, kao i odgovarajući dokaz izdan od strane nadležne institucije o nastanku okolnosti sukladno članku 54. ovog zakona.

Pisanim dokaznim sredstvima, iz stavka 1. ovog članka, smatra se i dokumentacija izdana od strane nadležnih institucija, uključujući udruge građana, nevladine organizacije ili druge ovlaštene organizacije koje se bave pružanjem pomoći osobama iz članka 54. ovog zakona.

Sva dostavljena dokumentacija je predmet provjere i revizije.

Nadležno ministarstvo će u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona podzakonskim aktom bliže regulirati sva ostala pitanja koja se odnose na priznavanje statusa civilne žrtve rata.”

Članak 24.

Iza članka 79. dodaje se novi članak 79a., koji glasi:

“Članak 79a.

Zahtjevi za priznavanje prava na temelju oštećenja organizma sukladno članku 54. ovog zakona, a koja su nastala prije donošenja ovog zakona, podnose se nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Zahtjevi za priznavanje prava na temelju oštećenja organizma sukladno članku 54., a koja su nastala nakon donošenja ovog zakona podnose se nakon nastupanja tih oštećenja.

Osobe, kojima u postupku revizije po propisima o vojnim invalidima prestane pravo priznato po tim propisima, mogu podnijeti zahtjev za priznavanje prava po ovom zakonu.”

Članak 25.

Članak 80. mijenja se i glasi:

“Oštećenje organizma civilne žrtve rata, pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane druge osobe, pravo na ortopedski dodatak, kao i nesposobnost za privređivanje, utvrđuju se na temelju nalaza i mišljenja nadležne liječničke komisije određene propisom federalnog ministra rada i socijalne politike.“

Članak 26.

Iza članka 80. dodaje se novi članak 80a., koji glasi:

“Članak 80a.

Rješenje donijeto u prvom stupnju kojim je priznato pravo na temelju ovog zakona, podliježe reviziji.

Reviziju, po službenoj dužnosti, vrši nadležni kantonalni organ uprave.

U postupku revizije nadležni kantonalni organ uprave može dati suglasnost na prvostupanjsko rješenje, može ga izmjeniti, poništiti, ukinuti i sam drugačije riješiti upravnu stvar ili vratiti predmet prvostupanjskom organu na ponovni postupak.

Ako je protiv rješenja prvostupanjskog organa izjavljena žalba, o reviziji i žalbi rješava se istim rješenjem.

Ako protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka nije izjavljena žalba, prvostupanjski organ, koji je donio to rješenje, dostavit će ga, zajedno sa spisima predmeta, organu nadležnom za reviziju, u roku od osam dana od dana isteka roka za žalbu. Revizija odlaže izvršenje rješenja.”

Članak 27.

Članak 83. mijenja se i glasi:

“Isplate po ovom zakonu za civilne žrtve rata vrši nadležni kantonalni organ uprave.

Sredstva koja se korisnicima isplaćuju iz federalnog proračuna, doznačit će se nadležnom kantonalnom organu uprave, na temelju zahtjeva tog organa, koji se podnosi Federalnom ministarstvu. “

Članak 28.

Članak 84. mijenja se i glasi:

“Nadležna općinska služba vodi evidenciju o korisnicima i izvršenim isplatama, prema ovom zakonu, i dostavlja nadležnom kantonalnom organu uprave mjesečna zbirna izvješća o broju korisnika, iznosu naknada i isplatama. “

Članak 29.

Članak 86. briše se.

Članak 30.

U članku 97. u uvodnoj rečenici, iza riječi: “socijalne zaštite” briše se zarez i riječi: “zaštite civilnih žrtava rata”.

Iza stavka 1. dodaju se novi st. 2., 3., 4. i 5, koji glase:

“Sredstva za ostvarivanje prava iz članka 58. stavka 1. toč. 1),2),3) i 4) ovog zakona osiguravaju se u federalnom proračunu.

Isplate mjesečnih novčanih primanja za ostvarivanje prava iz stavka 2. ovog članka izvršit će se na temelju planiranih sredstava za tekuću proračunsku godinu.

Ukoliko planirana sredstva za tekuću proračunsku godinu budu nedovoljna za isplatu novčanih primanja iz stavka 2. ovog članka, raspoloživa sredstva dijele se sa iznosom, potrebnim za isplatu prema ovom zakonu i određuje koeficijent za mjesečna davanja koji ostaje na snazi do rebalansa proračuna ili usvajanja novog proračuna.

Isplate mjesečnih novčanih primanja izvršene na način utvrđen ovim člankom, smatraju se konačnim.”

Članak 31.

Troškovi postupka za ostvarivanje prava civilnih žrtava rata po ovom zakonu padaju na teret organa koji vodi postupak.

Članak 32.

Nadležne općinske službe će, po službenoj dužnosti, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti odgovarajuća rješenja za civilne žrtve rata o ostvarivanju prava, odnosno o neispunjavanju uvjeta za ostvarivanje prava, sukladno odredbama ovog zakona.

Članak 33.

Civilnim žrtvama rata i članovima obitelji civilnih žrtava rata sa privremenim boravištem na teritoriju Federacije, po povratku u svoja ranija mjesta prebivališta u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, osigurat će se prava koja su imali u mjestu privremenog boravišta.

O ostvarivanju prava iz stavka 1. ovog članka, rješava nadležna općinska služba pr ema mjestu posljednjeg privremenog boravka prije povratka u Republiku Srpsku ili Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine.

Članak 34.

Ovim zakonom ne preuzimaju se obveze kantona za neisplaćene iznose novčanih primanja civilnih žrtava rata i članova obitelji civilnih žrtava rata ostvarenih po propisima o zaštiti civilnih žrtava rata, koji su se primjenjivali u Federaciji do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 35.

U tekstu Zakona riječi: »tjelesno oštećenje«, u različitom padežu, zamjenjuju se riječima: »oštećenje organizma«, u odgovarajućem padežu, a riječ »invalid«, u različitom padežu, zamjenjuje se riječima: »civilna žrtva rata«, u odgovarajućem padežu.

Članak 36.

Federalni ministar rada i socijalne politike donijet će, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, propise o nadležnim liječničkim komisijama, načinu isplate novčanih primanja, načinu vođenja evidencije o korisnicima prava i izvršenim isplatama i načinu dostavljanja izvješća o utrošenim sredstvima po ovom zakonu.

Članak 37.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjuje se od 1.09.2006. godine.

PREDSJEDATELJ
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Slavko Matić

PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Muhamed Ibrahimović